

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 241/2005

Σ.Α.Τ.Ε.

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α' Τμήματος

Συνεδρίαση της 20-4-2005

Σύνθεση Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Βολτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Δημήτριος Λάκκας, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης,
Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Νικηφόρος
Κανιούρας, Βασίλειος Σουλιώτης, Χρήστος Παπαδόπουλος,
Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης.

Αριθμός ερωτήματος: Δ1β/0/14/19/24-3-05 της Δ/σης Οδικών Έργων της
Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

Περίληψη ερωτημάτων: Ερωτάται αν:

- α) Η προσκομισθείσα εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό «οδικός άξονας Κοζάνη - Φλώρινα - Νίκη, τμήμα Φλώρινα - Νίκη» από την εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.» είναι σύννομη.
- β) Οφείλε η (ίδια) εταιρεία να καταθέσει στην Επιτροπή του διαγωνισμού το μετοχολόγιό της, τα πιστοποιητικά ποινικού μητρώου των πέραν των νομίμων εκπροσώπων της διοικούντων την εταιρεία και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι «...δεν έχει κινηθεί εναντίον της διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εντολής εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού, ή οποιαδήποτε παρόμοια διαδικασία» και

Γνωμ.4982*

γ) Στην οικονομική προσφορά έπρεπε πέραν της έντυπης σφραγίδας της διαγωνιζόμενης εταιρείας να τεθεί και το ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος αυτήν νομίμου εκπροσώπου της.

Επί των ερωτημάτων αυτών το Α' Τμήμα του Ν. Σ. Κράτους γνωμοδότησε ως κατωτέρω:

Σ.Α.Τ.Ε.

A. Επί του πρώτου ερωτήματος

I. Στις έχουσες εφαρμογή στην υπόψη περίπτωση διατάξεις ορίζονται τα εξής:

α. Στο άρθρο 23 παρ. 1 του Π.Δ. 609/85 (Α 223) «για τη συμμετοχή σε δημοπρασία και υποβολή οικονομικής προσφοράς απαιτείται η κατάθεση εγγύησης. Το ύψος της εγγύησης ορίζεται πάντοτε στη διακήρυξη σταθερό για όλους τους ενδιαφερόμενους και προσδιορίζεται στο δυο της εκατό (2%) της προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου με ανάλογη στρογγύλευση ..... Η εγγύηση συμμετοχής παρέχεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 27»

β. Η διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 6 του Ν. 3263/04 (Α' 179) στα δύο πρώτα εδάφια της οποίας αναφέρονται τα πιστωτικά ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα γενικότερα που έχουν αρμοδιότητα για την έκδοσή τους, ενώ στο τρίτο εδάφιο αναγράφονται τα εξής:

« Οι ως άνω εγγυητικές επιστολές πρέπει, προκειμένου να γίνουν αποδεκτές από την υπηρεσία, να απευθύνονται στην Αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό, ή στο φορέα κατασκευής ή στον κύριο του έργου, να αναφέρουν σαφώς τα στοιχεία της επιχείρησης υπέρ της οποίας παρέχονται, τον τίτλο του έργου, το ποσό για το οποίο παρέχεται η εγγύηση και το χρόνο ισχύος, όπως αυτά προβλέπονται στη διακήρυξη, επιπλέον δε να περιλαμβάνουν παραίτηση του εγγυητή από το δικαίωμα διζήσεως και υπόσχεση για την απροφάσιστη καταβολή του ποσού, εντός πέντε (5) ημερών από την ημέρα λήψεως της σχετικής ειδοποίησεως».

γ. Με το άρθρο μόνο περ. Α' της εκδοθείσας κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 8 παρ. 1 του Ν. 3263/04, Δ17 α/02/101/Φ.Ν. 437/18-10-04 (Β' 1581/20-10-04) απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εγκρίθηκαν τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων δημοσίων έργων και οικονομικής προσφοράς.

δ. Στο άρθρο 1 του κεφαλαίου Α' της από το Νοέμβριο του 2004 διακήρυξης που αφορά στο υπόψη έργο και αποτελεί αντιγραφή του αντίστοιχου άρθρου των εγκριθέντων πρότυπων τευχών με συμπληρωμένα τα υπάρχοντα κενά αναφέρονται ότι: « Άρθρο 1 : Κύριος του Έργου- Αναθέτουσα Αρχή.

1.1. Εργοδότης - Κύριος του Έργου - Αναθέτουσα Αρχή είναι το Ελληνικό Δημόσιο. **Σ.Α.Τ.Ε.**

1. 2. Φορέας κατασκευής του έργου είναι το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. 1. 3. Προϊσταμένη Αρχή είναι η Δ/ση Οδικών Έργων (Δ1) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. που έχει έδρα στην Αθήνα.

1. 4. Δημοπρατούσα Αρχή είναι Δ/ση Οδικών Έργων (Δ1) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι ταυτόσημες με το άρθρο 3 παρ. μόνη περ. α', β' και στ' του Ν.1418/84(Α'23).

ε. Στο άρθρο 9 της προαναφερθείσας προκήρυξης του διαγωνισμού και το ταυτάριθμο και ομοίου περιεχομένου άρθρο των πρότυπων τευχών ορίζεται ότι: « εφόσον ζητηθούν εγκαίρως συμπληρωματικές πληροφορίες , διευκρινήσεις κ.λ.π. για τον διαγωνισμό, αυτές θα παρέχονται από την Αναθέτουσα Αρχή το αργότερο μέχρι και έξι (6) ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών».

II. α. Συνεπεία υποβληθέντων αιτημάτων η Αναθέτουσα Αρχή με το Δ1 β/0/4/7/2-2-05 έγγραφο της ενημέρωσε τις ενδιαφερόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις ότι « η εγγυητική επιστολή θα πρέπει να απευθύνεται προς το Ελληνικό Δημόσιο- Δ/ση Οδικών Έργων (Δ1) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.» Η ενημέρωση αυτή έγινε εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, δοθέντος ότι ως ημερομηνία υποβολής των προσφορών είχε ορισθεί η 10-2-05.

β. Η ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση προσκόμισε τη με αριθμό 015/966620/26-1-05 εγγυητική επιστολή της Τράπεζας E.F.G. Eurobank Ergasias A.E. ποσού 546.000,00 Ευρώ που αντιστοιχεί στο 2% του προϋπολογισμού του δημοπρατηθέντος έργου η οποία απευθύνεται «Προς Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημ. Έργων/ Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων/ Δ/ση Οδικών Έργων (Δ1) Χαρ. Τρικούπη 182 -Τ.Κ. 10478 ΑΘΗΝΑ».

γ. Η πιο πάνω εγγυητική επιστολή είναι σύμφωνη με το άρθρο 4 παρ. 6 του Ν. 3263/04 δοθέντος ότι απευθύνεται στο φορέα κατασκευής του έργου (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και στην Αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό (Δ/ση Οδικών Έργων (Δ1) και είναι χωρίς έννομες συνέπειες το με αριθμό Δ1 β/0/4/7/2-2-05 έγγραφο της δημοπρατούσας Αρχής, ακόμη και στην περίπτωση που επιβάλλει την υποχρέωση απεύθυνσης της εγγυητικής επιστολής υποχρεωτικά και

αθροιστικά στον κύριο του έργου και την αναθέτουσα αρχή, διότι η αναθέτουσα αρχή μόνο «... συμπληρωματικές πληροφορίες, διευκρινήσεις κ.λ.π....» σχετικές με το διαγωνισμό μπορεί να απευθύνει στους διαγωνιζόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 της προκήρυξης του διαγωνισμού και όχι να τροποποιεί όρους της ισχύουσας νομοθεσίας ή των τευχών που διέπουν το διαγωνισμό και δεν είχε υποχρέωση η ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση να τροποποιήσει το περιεχόμενο της εγγυητικής της επιστολής η οποία είχε εκδοθεί από 25-1-2005. Συνεπώς, κατά την ομόφωνη γνώμη του τμήματος, η προσήκουσα απάντηση επί του πρώτου ερωτήματος είναι ότι η προσκομισθείσα εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό «οδικός άξονας Κοζάνη - Φλώρινα - Νίκη τμήμα Φλώρινα - Νίκη» από την εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε» είναι σύννομη.

Σ.Α.Τ.Ε.

Β. Επί του δευτέρου ερωτήματος

Ι.α. Με το άρθρο 16 του Ν. 1418/84 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 4 του Ν. 2940/01 επαναπροσδιορίστηκαν οι τάξεις των εγγεγραμμένων στο οικείο μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων και οι προϋποθέσεις εγγραφής τους σαυτό, ενώ με την παράγραφο 17 προβλέφθηκε η υποχρέωση υποβολής αίτησης για την έκτακτη επανάκρισή τους μέχρι 31-12-01. Επίσης, με την παράγραφο 46 ορίστηκε ότι «σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. (σημ. μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων) μετά την επανάκριση χορηγείται «ενημερότητα πτυχίου» στην οποία περιλαμβάνονται... Για την έκδοση και χορήγηση «ενημερότητας πτυχίου» οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν στην υπηρεσία τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς τα οποία ελέγχονται από αυτή. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ρυθμίζεται .... Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι συνέπειες μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων, η διαδικασία τήρησης και έκδοσης της «ενημερότητας πτυχίου», η απαλλαγή των επιχειρήσεων από την υποχρέωση να υποβάλλουν δικαιολογητικά για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς τα οποία εμπεριέχονται στην «ενημερότητα πτυχίου», η χρονική διάρκεια ισχύος και η διαδικασία ανανέωσής της και κάθε άλλο σχετικό θέμα...».

β. Σε εφαρμογή της πιο πάνω εξουσιοδότησης εκδόθηκε η Α.Π. Δ15/οικ/10.128/25-6-03 (882/Β/2-7-03 ορθή επανάληψη 1628/Β/5-11-03) απόφαση του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στην οποία ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

Σ.Α.Τ.Ε.

Έκδοση «Ενημερότητας Πτυχίου»

«Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. χορηγείται από την αρμόδια Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. «Ενημερότητα Πτυχίου». Η «Ενημερότητα Πτυχίου», αποτελεί πιστοποιητικό νομιμοποίησης των εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ. για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων.

A. Η εφαρμογή του συστήματος της «Ενημερότητας Πτυχίου» θα γίνει ανά τάξη του Μ.Ε.ΕΠ.

B. Από την εφαρμογή του συστήματος της «Ενημερότητας Πτυχίου», όλες οι επιχειρήσεις για να αποδείξουν ότι εκπληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις συμμετοχής τους στις δημοπρασίες, προσκομίζουν υποχρεωτικά την «Ενημερότητα Πτυχίου», που υποκαθιστά τα έγγραφα των άρθρων 2, 3 και 4 της παρούσας Απόφασης τα οποία δεν υποβάλλονται κατά την δημοπρασία. Γ.

Χορηγούνται δύο τύποι Ενημερότητας Πτυχίου

Η πρώτη τύπου Ενημερότητα Πτυχίου χορηγείται για χρήση σε δημοπρασίες όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 334/2000, όπως ισχύει, και η δεύτερη τύπου για τις υπόλοιπες...».

Άρθρο 3

Στοιχεία που συνθέτουν την «Ενημερότητα Πτυχίου» για δημοπρασίες όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 334/2000, όπως ισχύει. Α. Για την έκδοση της «Ενημερότητας Πτυχίου» Εργοληπτικής Επιχείρησης ΜΕΕΠ για τη συμμετοχή της σε δημοπρασίες όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 334/2000, όπως ισχύει, η επιχείρηση πρέπει να τεκμηριώσει με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ότι: 1. Η εργοληπτική επιχείρηση

1.1. δεν έχει πτωχεύσει

(πιστοποιητικό πρωτοδικείου)

1.2. δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση

(πιστοποιητικό πρωτοδικείου)

1.3. δεν έχει αποφασιστεί η λύση της εταιρείας και η θέση αυτής σε εκκαθάριση, ούτε έχει ανακληθεί η απόφαση παροχής άδειας σύστασής της και έγκρισης καταστατικού

(βεβαίωση Νομαρχίας ή Υπουργείου Ανάπτυξης)

3. τα εντεταλμένα μέλη του Δ. Σ. της εταιρείας που την δεσμεύουν με την υπογραφή τους, όπως προκύπτει από το πρακτικό συνεδρίασης του Δ.Σ. δεν έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που αφορά την επαγγελματική τους συμπεριφορά με βάση τελεσίδικη απόφαση (Ποινικά Μητρώα, εάν απαιτείται υποβάλλονται και αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων)

Σ.Α.Τ.Ε.

8. οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές (Πιστοποιητικό Ονομαστικοποίησης μετοχών από Νομαρχία ή Υπουργείο Ανάπτυξης)» II α. Εξάλλου στο άρθρο 8 παρ. 1 και 2 του Ν.3263/04 (Α 179) ορίζονται τα

εξής:

« Ενιαία τιμολόγια, πρότυπα τεύχη διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς»

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνονται ενιαία τιμολόγια εργασιών, ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους, πρότυπα τεύχη διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς για όλα τα συστήματα υποβολής προσφοράς, καθώς και άλλα πρότυπα εγγράφων που χρησιμοποιούνται κατά τις δημοπρασίες των έργων.
2. Τα τιμολόγια καθώς και τα πρότυπα, μετά την έγκρισή τους, ισχύουν υποχρεωτικά για όλους τους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα. Με αιτιολογημένη απόφαση της Προϊστάμενης αρχής μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται» .

β. Σε εφαρμογή της πιο πάνω εξουσιοδότησης εκδόθηκε η Δ17α/03/101/Φ.Ν. 437/20-10-04 (Β' 1581/ 20-10-04) απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ με την οποία εγκρίθηκαν τα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων δημοσίων έργων και εντύπων οικονομικής προσφοράς, στο άρθρο 7 παρ. 2 της οποίας, προκειμένου για τα έργα που εμπíπουν στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ 334/2000 ορίζεται ότι εφαρμόζονται « οι διατάξεις περί ονομαστικοποίησης των μετοχών εργοληπτικών επιχειρήσεων κ.λ.π άρθρο 15 Ν. 2328/95 (Α' 159) , άρθρο 11 ν. 2372/96 (Α' 96) Ν. 2533/97 (Α' 28) και Π.Δ. 82/96 (Α'66).

Σ.Α.Τ.Ε.

γ. Στο άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2328/95 αναφέρεται ότι « Οι μετοχές των ελληνικών ανωνύμων εταιριών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τα άρθρα 9 παρ. 1 του ν. 1232/1982 και παρ. β του ν. 1256/1982 ύψους μεγαλύτερου του ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) δραχμών, είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Στα έργα ή τις προμήθειες περιλαμβάνεται και η προσφορά υπηρεσιών. Εφόσον μέτοχος είναι άλλη ανώνυμη εταιρία και οι μετοχές αυτής της εταιρίας πρέπει να είναι ονομαστικές και ούτω καθεξής μέχρι φυσικού προσώπου. Ειδικά ως προς τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρίες η υποχρέωση περαιτέρω ονομαστικοποίησης μέχρι φυσικού προσώπου δεν ισχύει για τις μετοχές που κατέχονται από Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) και μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) για τον καθένα από αυτούς και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) συνολικά του μετοχικού κεφαλαίου. Η ονομαστικοποίηση των μετοχών είναι προϋπόθεση για την παραδεκτή συμμετοχή της εταιρίας ή κοινοπραξίας, στην οποία μετέχει η εταιρία αυτή, στη σχετική διαδικασία.».

δ. Τέλος στο άρθρο 1 παρ. 1 έως 3 του Π.Δ. 82/96 διαλαμβάνονται τα εξής :

« 1. Ελληνικές ανώνυμες εταιρείες που μετέχουν, είτε οι ίδιες είτε ως μέλη κοινοπραξιών, στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών, συμπεριλαμβανομένης και της προσφοράς υπηρεσιών, και εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν. 2328/95 (ΦΕΚ Α159), όπως αυτό ισχύει, υποχρεούνται κατά την υποβολή της προσφοράς για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς ανάληψης έργων ή προμηθειών να έχουν ονομαστικοποιήσει τις μετοχές τους μέχρι φυσικού προσώπου σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο παρόν διάταγμα.

2. Η υποχρέωση για την ανωτέρω ονομαστικοποίηση των μετοχών εταιρείας που εμπίπτει στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν. 2328/95 (η Εταιρεία) θεωρείται ότι εκπληρώθηκε εφόσον η Εταιρεία, κατά την υποβολή της προσφοράς για τη συμμετοχή της στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών, εκτός των άλλων στοιχείων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις νόμων ή από την προκήρυξη του διαγωνισμού, υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα:

Σ.Α.Τ.Ε.

α. Πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής, που εποπτεύει σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 την Εταιρεία, από το οποίο προκύπτει ότι οι μετοχές της, με βάση το ισχύον καταστατικό της, είναι ονομαστικές.

β. Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της Εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου. όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της Εταιρείας, το πολύ «τριάντα εργάσιμες ημέρες» πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.

3. Εφόσον από την κατάσταση των μετοχών της παραγράφου 2.β' προκύπτει ότι μέτοχοι της Εταιρείας είναι άλλες ανώνυμες εταιρείες, αυτές πρέπει να έχουν, βάσει του καταστατικού τους, ονομαστικές μετοχές και να έχουν προσκομίσει στην Εταιρεία βεβαίωση περί του ότι οι μέτοχοί τους είναι φυσικά πρόσωπα, προσωπικές εταιρείες, ΕΠΕ ή οποιασδήποτε άλλης μορφής νομικά πρόσωπα πλην ανωνύμων εταιρειών. Αν μέτοχοι και αυτών των ανωνύμων εταιριών είναι ανώνυμες εταιρίες πρέπει και οι τελευταίες να έχουν ονομαστικές μετοχές και να προσκομίσουν αντίστοιχη βεβαίωση περί του ότι οι μέτοχοι τους είναι φυσικά πρόσωπα, προσωπικές εταιρίες ΕΠΕ ή οποιασδήποτε άλλης μορφής νομικά πρόσωπα πλην ανωνύμων εταιρειών. Αν μέτοχοι και των τελευταίων ανωνύμων εταιρειών είναι ανώνυμες εταιρίες, πρέπει και οι τελευταίες να προσκομίσουν βεβαίωση ότι οι μετοχές τους είναι ονομαστικές και βεβαιώσεις για τους μετόχους τους, αντίστοιχα με όσα ορίζονται παραπάνω, έως ότου προσδιορισθούν μέχρι φυσικού προσώπου ή προσωπικής εταιρίας ή ΕΠΕ ή οποιασδήποτε άλλης μορφής νομικού προσώπου πλην ανωνύμου εταιρίας ο τελικοί μέτοχοι όλων των ανωνύμων εταιριών. Για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρούσης παραγράφου η εταιρία τηρεί επιπλέον ειδικό μετοχολόγιο για τους μετόχους που είναι ανώνυμες εταιρίες. Στο ειδικό αυτό μετοχολόγιο η εταιρία καταχωρεί όλα τα στοιχεία που αφορούν τους μετόχους κάθε ανώνυμης εταιρείας που είναι μέτοχος της εταιρείας κ.ο.κ., μέχρι φυσικού προσώπου, κατά την έννοια της παρούσης παραγράφου. Οι ανώνυμες εταιρίες που είναι μέτοχοι εταιρείας αναλαμβάνουν γραπτώς έναντι της εταιρείας την υποχρέωση να την ενημερώνουν αμέσως για κάθε αλλαγή στο μετοχολόγιό τους ή στο μετοχολόγιο μετόχου των που είναι ανώνυμη εταιρεία κ.ο.κ. Η Εταιρεία καταχωρεί αμέσως τα στοιχεία αυτά στο ειδικό της μετοχολόγιο, το οποίο τηρεί για τους μετόχους της που είναι ανώνυμες εταιρείες ».

Σημειώνεται ότι ως εκ του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού εφαρμογή έχουν οι πιο πάνω διατάξεις και όχι οι αντίστοιχες του Ν. 3310/05 (Α' 30/14-2-05)

III α. Περαιτέρω στο άρθρο 21 της αναφερθείσας από 18-10-04 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αναφέρονται οι δικαιούμενοι συμμετοχής στο διαγωνισμό και στο άρθρο 22 τα επαγγελματικά τους προσόντα ως προς τα οποία αναφέρονται τα εξής:

« Κάθε Εργοληπτική Επιχείρηση που μετέχει στον διαγωνισμό μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να διαθέτει τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα: **Σ.Α.Τ.Ε.**

1. Να μη βρίσκεται σε πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση, που προκύπτει από μια παρόμοια διαδικασία, η οποία προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του Κράτους προέλευσης της.
2. Να μην έχει κινηθεί εναντίον της η διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εντολής εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικό συμβιβασμού ή οποιαδήποτε παρόμοια διαδικασία που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία του κράτους προέλευσης.
3. Να μην έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που αφορά την επαγγελματικής τους συμπεριφορά με (βάση) τελεσίδικη απόφαση, οι νόμιμοι εκπρόσωποι της Ε. Ε. και οι διοικούντες αυτήν με βάση το καταστατικό της ή ισοδύναμο έγγραφο.....».

β. Στο επόμενο άρθρο (23) της ίδιας απόφασης ορίζεται ότι, « κάθε εργοληπτική επιχείρηση που συμμετέχει στη διαδικασία, μεμονωμένα ή ως μέλος Κοινοπραξίας, οφείλει να αποδείξει ότι πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 21 και διαθέτει τα επαγγελματικά προσόντα του άρθρου 22, προσκομίζοντας πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα αντίγραφα τους, τα παρακάτω δικαιολογητικά:

23.1. Δικαιολογητικά επαγγελματικής εγγραφής

α. Προκειμένου περί εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.ΕΠ., πιστοποιητικό εγγραφής σε αυτό, στην τάξη και κατηγορία που ορίζεται στον άρθρο 21 της παρούσας.

β.....

Σ.Α.Τ.Ε.

Υ.....

23.2. Δικαιολογητικά προσόντων

23.2.1 Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. θα προσκομίσουν « ενημερότητα πτυχίου για χρήση σε δημοπρασίες, σύμφωνα με την ΑΠ Δ15/ΟΙΚ./10128/25-5-03 Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. απόφαση ..... ».

Τα ίδια αναφέρονται και στα αντίστοιχα και ταυτάριθμα άρθρα της υπόψη διακήρυξης.

γ. Τέλος στο άρθρο 24 παρ.1 περ. α, β, γ, και 2 περ. α του Π.Δ. 334/2000 αναγράφονται τα πιο κάτω:

« 1. Κάθε εργολήπτης μπορεί να αποκλειστεί από τη συμμετοχή του στη δημοπρασία, όταν:

α. Ευρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από μια παρόμοια διαδικασία η οποία προβλέπεται από τις νομοθεσίες των κρατών- μελών.

β. Κινήθηκε εναντίον του διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εντολής εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε παρόμοια διαδικασία η οποία προβλέπεται από τις νομοθεσίες των κρατών- μελών.

γ. Καταδικάστηκε για αδίκημα που αφορά στην επαγγελματική του συμπεριφορά με βάση τελεσίδικη απόφαση.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή ζητά από τον εργολήπτη να αποδείξει ότι δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α,β,γ,ε και στ της προηγούμενης παραγράφου, δέχεται ως επαρκή απόδειξη:

α. για τα αναφερόμενα στα στοιχεία α, β και γ, απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ελλείψει αυτού ισότιμο έγγραφο το οποίο εκδίδεται από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή της χώρας προέλευσης και από το οποίο εμφανίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις αυτές.».

IV. ο. Με το άρθρο 1 του Π.Δ. 226/92 (Α' 120) συστάθηκε Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (Σ.Ο.Ε.), του οποίου ο σκοπός και οι αρμοδιότητες περιγράφονται στο άρθρο 2 στο οποίο ορίζονται τα πιο κάτω: « 1. Η σύσταση και η λειτουργία του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών αποβλέπει

στην άσκηση του ελέγχου της οικονομικής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως δημοσίων και ιδιωτικών οργανισμών και επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων,

ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής (ιδρύματος, εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), από πρόσωπα με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα, που ασκούν το έργο τους με διαφάνεια και υπευθυνότητα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εγκυρότητα και αξιοπιστία των πορισμάτων των διενεργουμένων ελέγχων, σύμφωνα με τα διεθνώς ανεγνωρισμένα Ελεγκτικά πρότυπα και τους όρους που τίθεται από την εσωτερική και κοινοτική νομοθεσία. **Σ.Α.Τ.Ε.**

2. Για την πραγματοποίηση του παραπάνω σκοπού οι Ορκωτοί Ελεγκτές απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, υποκείμενοι πάντως στις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που προσδιορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος.

3. Στους σκοπούς του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών περιλαμβάνεται και η προαγωγή της Λογιστικής και Ελεγκτικής επιστήμης.

β. Επίσης στο άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου Π.Δ. αναφέρεται ότι « οι ορκωτοί ελεγκτές είναι αποκλειστικώς αρμόδιοι για την άσκηση του τακτικού ελέγχου της οικονομικής διαχείρισεως και των οικονομικών καταστάσεων:

α.....

β.....

γ.....

δ. Των ανωνύμων εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, των ετερορρυθμων κατά μετοχές εταιρειών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42^α του Κ.Ν. 2190/1920, και των κοινοπραξιών αυτών.

ε.....».

Τέλος στο άρθρο 16 παρ. 1 ορίζεται ότι, « Ο τακτικός έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος, συνίσταται στην εξέταση από Ορκωτό Ελεγκτή των τηρουμένων βιβλίων και των αναγκαίων νομίμων δικαιολογητικών και παραστατικών στοιχείων και αποβλέπει στην διακρίβωση του κατά πόσον οι ελεχθείσες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ελεγχόμενης μονάδας κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού της και τα αποτελέσματα των εργασιών της κατά την ελεγχόμενη περίοδο. Ο Ορκωτός Ελεγκτής τεκμηριώνει τις παρατηρήσεις και το πόρισμα του με τα φύλλα εργασίας τα οποία υποχρεούται να διαφυλλάσσει επί μία πενταετία από τη ημερομηνία εκδόσεως του πιστοποιητικού ελέγχου. Η

Γνωμ.4982*

Σ.Α.Τ.Ε.

γνώμη του διενεργήσαντος τον έλεγχο Ορκωτού Ελεγκτή διατυπώνεται στο συντασσόμενο από αυτόν "πιστοποιητικό" ή "έκθεση" ελέγχου. Το "πιστοποιητικό" ή "έκθεση" ελέγχου υποβάλλονται στον εντολέα του ελέγχου».

V. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι στο άρθρο 3 παρ. 3 του διέποντος την υπόψη σύμβαση Ν. 3263/04 αναφέρεται ότι «... η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προβλέπονται στη διακήρυξη καθιστά την προσφορά απαράδεκτη», ενώ με την περίπτωση ε της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ίδιου νόμου καταργήθηκε ρητά η παράγραφος 7 του άρθρου 17 του Π.Δ. 609/85 με την οποία οριζόταν ότι σε περίπτωση που οι διαγωνιζόμενοι διαφωνούσαν με την κρίση της Επιτροπής διαγωνισμού η οποία θεωρούσε ότι η προσφορά τους δεν ήταν τυπικά παραδεκτή, μπορούσαν να δηλώσουν ότι θα υποβάλουν «...τις αντιρρήσεις τους, συμπληρώνοντας και τις επουσιώδεις τυπικές προϋποθέσεις που λείπουν, οι φάκελοι τους κρατούνται χωρίς να ανοιχτούν μέχρι την έκδοση απόφασης επί των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας για υποβολή τους. Αν οι ενδιαφερόμενοι επιπροσθέτως δηλώσουν ότι θα προσφύγουν στα δικαστήρια, τότε οι πιο πάνω φάκελοι τους κρατούνται για όσο χρόνο απαιτείται και για τις ανάγκες της αποδεικτικής διαδικασίας ». Επίσης καταργήθηκε με το άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 3090/02 η διάταξη του άρθρου 2 παρ. μόνη του Ν. 3060/02 κατά το μέρος που όριζε ότι « τα έγγραφα και τα στοιχεία, η έλλειψη των οποίων επιφέρει τον αποκλεισμό της επιχείρησης από τον διαγωνισμό, μπορούν να συμπληρωθούν (υποβληθούν) και μετά την υποβολή των λοιπών δικαιολογητικών συμμετοχής στον διαγωνισμό, αλλά πριν την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών ».

VI. Από τις προπαραταθείσες διατάξεις προκύπτουν κατά την κρατήσασα στο Τμήμα άποψη η οποία απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Δημήτριο Λάκκα, Ηλία Παπαδόπουλο, Θεόδωρο Ρεντζεπέρη, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Βασίλειο Σουλιώτη και Χρήστο Παπαδόπουλο, τα εξής:

1, α. Η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία και τη διακήρυξη δικαιολογητικά καθιστά την προσφορά απαράδεκτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα ίδια στο άρθρο 3 παρ. 3 του Ν. 3263/04. (Ούτω και εγκύκλιος 24/04 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.).

Σ.Α.Τ.Ε.

β. Μεταξύ των προβλεπόμενων δικαιολογητικών είναι και αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της διαγωνιζόμενης εταιρείας, όπως είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της ίδιας εταιρείας, κατά τα διαλαμβανόμενα ίδια στα άρθρα 1 παρ. 2 περ. β του Π.Δ. 82/96 και 7.2 των εγκριθέντων με την Δ17α/02/101/Φ.Ν. 437/20-10-04 (όπως ισχύει) απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. πρότυπων τευχών διακηρύξεων δημοσίων έργων και οικονομικής προσφοράς και την ταυτάριθμη και ταυτόσημη διάταξη της εγκριθείσας με τη Δ1 β/0/10/85/29-11-04 απόφαση του ίδιου Υπουργού από το Νοέμβριο 2004 διακήρυξη δημοπρασίας του προαναφερθέντος έργου (Ούτω Σ.Τ.Ε.) 649/98, Γνωμ/ση Ν.Σ.Κρ. 164/04 Δ' τμήμα).

γ. Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 46 του άρθρου 16 του Ν. 1418/84 (όπως ισχύει) «ενημερότητα πτυχίου» απαλλάσσει τους διαγωνιζόμενους (μόνο) από την υποβολή στην επιτροπή διαγωνισμού των πιστοποιητικών τα οποία προβλέπεται να προσκομισθούν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.Ε.Π. για την έκδοση « ενημερότητας πτυχίου » και κατά συνέπεια δεν καλύπτει την έλλειψη προσκόμισης της κατάστασης με τα στοιχεία μετόχων από το μετοχολόγιο της εταιρείας, διότι για την έκδοσή της ζητείται από την αρμόδια για την τήρηση του Μ.Ε.Ε.Π. υπηρεσία η προσκόμιση του προβλεπόμενου από την περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 82/96 πιστοποιητικού, που καλύπτει την υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών και όχι και της αναλυτικής κατάστασης με τα στοιχεία των μετόχων όπως προκύπτουν από το μετοχολόγιο της εταιρείας, κατά την περίπτωση β της ίδιας παραγράφου, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. Α περ.8 της ΑΠ/Δ15/Οικ. 10128/25-6-03 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

δ. Οι αρμοδιότητες των ορκωτών ελεγκτών περιορίζονται κυρίως στον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης των ανωνύμων εταιρειών και την ενημέρωση των μετόχων και όχι σε θέματα που σχετίζονται με τον έλεγχο τήρηση και ενημέρωση του μετοχολογίου της εταιρείας.

2. Κατά την άποψη του Προέδρου του Τμήματος Αντιπροέδρου του Ν. Σ. Κράτους, Κων/νου Βολτή και του Νομικού Σύμβουλου Νικηφόρου Κανιούρα σύμφωνα με την απόφαση) Δ15/οικ/10128/25.6.2003 του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ και το άρθρο 23 της Διακήρυξης του Διαγωνισμού η «Ενημερότητα Πτυχίου», όταν πρόκειται για Εργοληπτική Επιχείρηση (Ε.Ε.)

Γνωμ.4982*

Σ.Α.Τ.Ε.

ανώνυμη εταιρεία εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, υποκαθιστά τα δικαιολογητικά που αφορούν στη σύσταση και στις τροποποιήσεις της συστατικής πράξης με τα αντίστοιχα ΦΕΚ, στα γεγονότα ότι δεν έχει πτωχεύσει, δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση, δεν έχει αποφασιστεί η λύση της και η θέση αυτής σε εκκαθάριση, ούτε έχει ανακληθεί η απόφαση παροχής άδειας σύστασης της και έγκρισης του καταστατικού και ότι οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές. Επίσης στην ενημερότητα πτυχίου συμπεριλαμβάνονται και τα οικονομικά στοιχεία του τελευταίου ισολογισμού.

Δικαιολογητικά για την έκδοση της «Ενημερότητας Πτυχίου» αποτελούν όσον αφορά στα γεγονότα ότι δεν έχει πτωχεύσει και δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου, ως προς τα γεγονότα ότι δεν έχει αποφασιστεί η λύση της εταιρείας και η θέση αυτής σε εκκαθάριση, ούτε έχει ανακληθεί η απόφαση παροχής άδειας σύστασης της και έγκρισης καταστατικού, βεβαίωση της Νομαρχίας ή του Υπουργείου Ανάπτυξης και τέλος πιστοποιητικό ονομαστικοποίησης μετοχών από τη νομαρχία. Πιστοποιητικά ότι δεν έχει κινηθεί διαδικασία αναγκαστικής διαχείρισης ή εκκαθάρισης δεν εκδίδονται, ενώ πιστοποιητικό περί πτωχευτικού συμβιβασμού δεν απαιτείται, αφού προϋπόθεση του είναι η κήρυξη πτώχευσης (βλ. και έγγραφο Δ15/11823/11.4.2005 ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ).

Εξάλλου σύμφωνα με τη διακήρυξη (άρθρο 7) ο Διαγωνισμός διέπεται και από τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 2328/1995, όπως ισχύει, του Π.Δ. 82/1996, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου αυτού και του Ν. 3021/2002. Οι σχετικές διατάξεις αφορούν στην ονομαστικοποίηση των μετοχών ελληνικών ανώνυμων εταιρειών που μετέχουν στη διαδικασία ανάληψης δημόσιων έργων, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της συμμετοχής τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του Π.Δ. 82/1996 η υποχρέωση για την ανωτέρω ονομαστικοποίηση θεωρείται ότι εκπληρώθηκε εφόσον η εταιρεία υποβάλλει και πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής ότι οι μετοχές με βάση το ισχύον καταστατικό είναι ονομαστικές. Με την παρ. 1 του άρθρου 109 του Ν. 2533/1997 διατυπώθηκε σε τελική μορφή η ετέρα προϋπόθεση υποβολής «αναλυτικής κατάστασης με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετοχών της εταιρείας το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την

Γνωμ.4982*

Σ.Α.Τ.Ε.

ημέρα υποβολής της προσφοράς».

Τέλος στο άρθρο 4 του Ν. 3021/2002 ορίζεται: «1. Πριν από την έκδοση της πράξης κατακύρωσης ...και πάντως πριν από την υπογραφή της αντίστοιχης δημόσιας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές ... υποχρεούνται να διασταυρώνουν τα στοιχεία, τα οποία υποβάλλουν όλες οι επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 82/1996 με τα στοιχεία που τηρούνται για τις επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης στο μητρώο επιχειρήσεων του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης ... 2. Για τη διενέργεια της διασταύρωσης ...οι αναθέτουσες αρχές υποβάλλουν ειδικό έγγραφο ... με το οποίο ζητούν την έκδοση πιστοποιητικού που να βεβαιώνει τη μη συνδρομή των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων...».

Συναφώς στο άρθρο 4 παρ. 3 της Διακήρυξης Διαγωνισμού ορίζεται ότι πριν τη σύναψη της σύμβασης η Προϊσταμένη Αρχή καλεί τη μειοδότη Ε.Ε. να προσκομίσει εκ νέου μέσα σε τριάντα ημέρες επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 23 κ.λ.π. Σε περίπτωση Ε.Ε. εγγεγραμμένης στο ΜΕΕΠ και υπό την προϋπόθεση υποβολής του πίνακα ονομαστικοποίησης των μετοχών και έκδοσης του πιστοποιητικού του Ε.Σ.Ρ., η απόφαση κοινοποιείται στην ανάδοχο.

Η υποβολή στη συγκεκριμένη δημοπρασία «Ενημερότητας Πτυχίου» μετά και την έκδοση του πιστοποιητικού Νομαρχίας ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές και επιπλέον ότι δεν έχει δημοσιευθεί τροποποιητική της συστατικής πράξης, πληροί ουσιαστικά και με τη νόμιμη χρονική ισχύ την πρώτη προϋπόθεση του άρθρου 1 παρ. 2 του Π.Δ. 82/1996. Επίσης και δεδομένου ότι δεν απαιτείται υποβολή του βιβλίου μετόχων, αλλά αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο οικείο βιβλίο της εταιρείας, πληρούται επαρκώς και η δεύτερη προϋπόθεση με την πιστοποίηση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή αναλυτικά για τους μετόχους και τον αριθμό των ονομαστικών μετοχών τους. Τα στοιχεία αυτά βεβαιώνονται από όργανο αρμόδιο για τον έλεγχο των εμπορικών βιβλίων, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε είναι και το βιβλίο μετόχων (βλ. άρθρο 3 και 16 παρ. 1 του Π.Δ. 226/1992), η έκθεση του οποίου είναι δημόσιο έγγραφο και παρέχει πλήρη απόδειξη ως προς τις διαπιστώσεις αρμοδιότητας του (βλ. Ε. Περάκη, Το δίκαιο της Ανων. Εταιρίας, ερμηνεία άρθρου 37 - πρβλ. Επιτροπής Αναστολών Σ.τ.Ε. 474/1998 και Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 164/2004). Ως προς την κατά Γνωμ.4982*

Σ.Α.Τ.Ε.

χρόνο έκδοσης της η βεβαίωση αυτή ανεξάρτητα από τη λογιστική θέση της εταιρείας, που αναφέρεται στην 31.12.2003, ανάγεται ως προς το γεγονός της διαπίστωσης που προέρχεται από το βιβλίο μετόχων και στο χρόνο σύνταξης της έκθεσης. Αλλά πέραν τούτου το στοιχείο αυτό αντλεί την επικαιρότητα του από την Ενημερότητα Πτυχίου και το συναφές πιστοποιητικό της Νομαρχίας σχετικά με την ονομαστικοποίηση και τη μη τροποποίηση της συστατικής πράξης.

Ως εκ τούτου συντρέχουν από άποψη υποβολής δικαιολογητικών οι τυπικές προϋποθέσεις νόμιμης συμμετοχής στο διαγωνισμό. Όμως και πέραν αυτού η ανάδειξη της Ε.Ε. σε μειοδότη υποχρεώνει αυτή, σύμφωνα με τη Διακήρυξη και το νόμο, σε υποβολή επίκαιρων πιστοποιητικών για την έκδοση πιστοποιητικού του Ε.Σ.Ρ., και συνεπώς κατά τρόπον ασφαλή μπορεί να καλυφθούν ουσιαστικά οι προϋποθέσεις του νόμου για την νομιμότυπη υπογραφή της σύμβασης όσον αφορά στα ανωτέρω ζητήματα.

VII α. Από τα αναφερόμενο στο ερώτημα ιστορικό και τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτει ότι η προαναφερθείσα εργοληπτική επιχείρηση έλαβε μέρος στο διενεργηθέντα στις 10-2-05 δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό για την κατασκευή του έργου « οδικός άξονας Κοζάνη- Φλώρινα -Νίκη, τμήμα Φλώρινα - Νίκη» προϋπολογισμού 32.187.968 ΕΥΡΩ, στον οποίο προσέφερε τη μεγαλύτερη έκπτωση ανερχόμενη σε 27,97%.

β. Κατά του παραδεκτού της προσφοράς της υποβλήθηκε ένσταση από τη δεύτερη κατά σειρά μειοδοσίας εργοληπτική επιχείρηση με ισχυρισμούς που αφορούν (και) στη μη προσκόμιση αναλυτικής κατάστασης των μετόχων της κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις που έχουν αναφερθεί. Προς κάλυψη του πιστοποιητικού αυτού η διαγωνιζόμενη εταιρεία προσκόμισε το από 9-2-05 πιστοποιητικό το οποίο έχει ως εξής:

B K R

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές - Σύμβουλοι Επιχειρήσεων **Ανεξάρτητο Μέλος**
της **BKR INTERNATIONAL**.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Με το παρόν βεβαιούται ότι όπως προκύπτει από τον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό της 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003 της εταιρείας με την επωνυμία "**ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.**" ΑΡ.Μ.Α.Ε 27689/02/Β/92/411 - ΕΔΡΑ :

Σ.Α.Τ.Ε.

Πατησίων 48, Αθήνα η λογιστική καθαρή θέση της εταιρείας την 31/12/2003 ανήρχετο στο ποσό των **20.728.544,80 €** η οποία αναλύεται ως εξής:

- Μετοχικό κεφάλαιο καταβλημένο	€	18.395.500,20
- Τακτικό αποθεματικό	€	653.576,03
- Αποθεματικά φορολογούμενα	€	648.688,26
- Αποθεματικά φορολογούμενα με ειδικό τρόπο	€	466.884,08
- Αφορολόγητα αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων	€	496.515,18
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο	€	67.381,05
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		
(Καθαρή λογιστική θέση)	€	20.728.544,80

Το καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ποσού δέκα οκτώ εκατομμυρίων τριακοσίων εννενήντα πέντε χιλιάδων πεντακοσίων ΕΥΡΩ και είκοσι λεπτών (18.395.500,20€) αναλύεται σε τριάντα εκατομμύρια εξακόσιες πενήντα εννέα χιλιάδες εκατόν εξήντα επτά (30.659,167) **ονομαστικές** μετοχές, **ονομαστικής** αξίας εξήντα λεπτών (0,60€) εκάστης, οι οποίες κατανέμονται ως κάτωθι κατά μέτοχο:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ & ΨΗΦΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ €
(1) Δημήτριος Ιωάννου Σταματίου Κάτοικος Αθηνών οδός Πατησίων αρ.48	21.200.906	69,15%	12.720.543,60
(2) Βασιλική Φωτίου Μηδειάτη Κάτοικος Παπάγου οδός Κύπρου αρ.35	2.364.565	7,71%	1.418.739,00
(3) Μαριάννα Ιωάννου Μηδειάτη Κάτοικος Παπάγου οδός Κύπρου αρ. 35	7.093.696	23,14%	4.256.217,60
ΣΥΝΟΛΑ	30.659.167	100,00%	18.935.500,20

Αθήνα 9 - Φεβρουαρίου - 2005-04-08 Ο
ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΙΖΩΤΗΣ
Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Λ. 11431
ΒΚΡ ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.
ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σ.Α.Τ.Ε.

γ. Αντιθέτως, η ενιστάμενη και η αμέσως επόμενη κατά σειρά μειοδοσίας εργοληπτική επιχείρηση προσκόμισαν ακριβή αποσπάσματα από το μητρώο μετόχων η γνησιότητα του οποίου βεβαιώνεται από πληρεξούσιο δικηγόρο και τον Πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο αντίστοιχα.

VIII α. Από τα προπαραταθέντα προκύπτει κατά την κρατήσασα στο Τμήμα άποψη η οποία απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Δημήτριο Λάκκα, Ηλία Παπαδόπουλο, Θεόδωρο Ρεντζεπέρη, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Βασίλειος Σουλιώτης και Χρήστο Παπαδόπουλο (ψήφοι επτά), ότι η εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.» όφειλε να καταθέσει στην επιτροπή διαγωνισμού το προβλεπόμενο από την περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 82/96 πιστοποιητικό και το προσκομισθέν από 9-2-05 «πιστοποιητικό ορκωτού ελεγκτού λογιστή» δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις διότι, εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο, δεν αναφέρει αν τα στοιχεία που διαλαμβάνονται σ' αυτό στηρίζονται στο βιβλίο μετόχων και δεν προκύπτει ότι είναι επίκαιρο, διότι ναι μεν φέρεται ότι συντάχθηκε και υπογράφηκε από τον πιστοποιούντα ορκωτό ελεγκτή λογιστή στις 9-2-05, πλην όμως φαίνεται ότι στηρίζεται στον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό της εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2003.

Αντίθετες απόψεις περί της πληρότητας του υπόψη πιστοποιητικού δεν μπορεί να γίνουν δεκτές ενόψει της τυπικότητας η οποία διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς γενικότερα και τους αφορώντες στην κατασκευή των δημόσιων έργων ειδικότερα, μετά μάλιστα και τις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 3 και 12 παρ. 3 περ. ε του ν. 3263/04 οι οποίες δεν απαντώνται στους λοιπούς δημόσιους διαγωνισμούς.

β. Κατά την άποψη της μειοψηφίας η οποία απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Κων/νο Βολτή, Αντιπρόεδρο του Ν. Σ. Κράτους και το Νομικό Σύμβουλο Νικηφόρο Κανιούρα το πιστοποιητικό του ορκωτού λογιστή καλύπτει τη νομική προϋπόθεση, για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω (περίπτωση VI, 2).

ΙΧ. Αναφέρθηκε ήδη ότι σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 περ. γ του Π.Δ. 334/04, κάθε εργολήπτης μπορεί να αποκλειστεί από τη συμμετοχή του σε δημοπρασία αν καταδικάστηκε για αδίκημα που αφορά στην επαγγελματική του συμπεριφορά με βάση τελεσίδικη απόφαση. Η διάταξη αυτή στην οποία δεν Γνωμ.4982*

μνημονεύεται ειδικότερα το εύρος των φυσικών προσώπων στα οποία αφορά η πιο πάνω υποχρέωση, όταν οι διαγωνιζόμενοι είναι νομικά πρόσωπα συμπληρώνεται και εξειδικεύεται με τις ταυτάρθρες και ταυτόσημες διατάξεις του άρθρου 22.2 των πρότυπων τευχών διακηρύξεων και της διακήρυξης του υπόψη διαγωνισμού, στις οποίες ορίζεται ότι η έλλειψη ποινικής καταδίκης αφορά στους νόμιμους εκπροσώπους και τους διοικούντες την εργοληπτική επιχείρηση. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 και 2 του Κ. Ν. 2190/20 « περί Ανώνυμων εταιριών» **Σ.Α.Τ.Ε.**

« 1. Η ανώνυμος εταιρεία εκπροσωπείται επί δικαστηρίου και εξωδίκως υπό του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, ενεργούντος συλλογικώς. 2. Το καταστατικόν δύναται να ορίση ότι και εν ή πλείονα μέλη του Συμβουλίου ή άλλα πρόσωπα δικαιούνται να εκπροσωπήσι την εταιρείαν εν γένει ή εις ωρισμένου μόνον είδους πράξεις ».

Λαμβανομένου λοιπόν περαιτέρω υπόψη ότι για την έκδοση της «ενημερότητας πτυχίου» απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού ποινικού μητρώου των εντεταλμένων μελών του Δ. Σ. της εταιρείας που τη δεσμεύουν με την υπογραφή τους κατά το άρθρο 3 παρ. Α περ. 3 της Δ15/οικ/10128/25-6-03 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., αλλά από τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτει ότι για την έκδοση της ενημερότητας πτυχίου στην υπόψη περίπτωση προσκομίσθηκαν τα πιστοποιητικά ποινικού μητρώων όλων των μελών του Δ. Σ. της ενδιαφερόμενης Ανώνυμης Εταιρείας, ενώ δεν υπάρχουν άλλα πρόσωπα τα οποία να την δεσμεύουν με την υπογραφή τους, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, δεν απαιτείτο η υποβολή ποινικού μητρώου στην επιτροπή του διαγωνισμού και άλλων προσώπων πέραν των προσκομισθέντων για την έκδοση «ενημερότητας πτυχίου».

Χ α. Όπως προκύπτει από τις ουσιαστικά ταυτόσημες διατάξεις των άρθρων 24 παρ. 1 περ. β του Π.Δ. 334/2000 και 22 παρ. 2 των εγκριθέντων πρότυπων τευχών και της διακήρυξης του υπόψη διαγωνισμού προϋπόθεση για συμμετοχή σε διαγωνισμό των εργοληπτικών επιχειρήσεων είναι η μη κίνηση σε βάρος τους διαδικασίας κήρυξης πτώχευσης, εντολής εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή άλλη παρεμφερής κατάσταση, τούτο δε προκύπτει κατά την περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Π.Δ.

334/2000 από έγγραφα που εκδίδονται από την αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή ανάλογα με τη νομοθεσία κάθε χώρας. **Σ.Α.Τ.Ε.**

Τα πιστοποιητικά αυτά κατά την κρατήσασα στο Τμήμα άποψη η οποία απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους, Δημήτριο Λάκκα, Ηλία Παπαδόπουλο, Θεόδωρο Ρεντζεπέρη, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Βασίλειο Σουλιώτη και Χρήστο Παπαδόπουλο, (ψήφοι επτά) δεν καλύπτονται από την « ενημερότητα πτυχίου» διότι δεν απαιτείται και δεν ελέγχεται η προσκόμιση τους για την έκδοσή του.

β. Αντιθέτως, κατά την άποψη της μειοψηφίας η οποία απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Αντιπρόεδρο του Ν. Σ. Κράτους Κωνσταντίνο Βολτή και το Νομικό Σύμβουλο Νικηφόρου Κανιούρα μεταξύ των δικαιολογητικών για την έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου προσκομίστηκαν πιστοποιητικά που εκδόθηκαν αρμοδίως, στα οποία περιέχεται η βεβαίωση, ότι δεν εκδίδεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις πιστοποιητικό περί μη κίνησης διαδικασίας θέσεως σε αναγκαστική εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ότι δεν έχει αποφασιστεί η θέση της εταιρείας σε εκκαθάριση και ότι δεν έχει κατατεθεί αίτηση για πτωχευτικό συμβιβασμό. Συνεπώς ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται τα ζητήματα αυτά από την Ενημερότητα Πτυχίου η συμμετέχουσα Ε.Ε. (εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ) είχε καλύψει την προκύπτουσα από το Π.Δ. 334/2000 (άρθρο 24 παρ. α και β) υποχρέωση να προσκομίσει όσα δικαιολογητικά εκδίδονται κατά την ελληνική νομοθεσία.

ΧΙ. Κατά συνέπεια λόγου με τα προπαρατεθέντα επί των υποβληθέντων επιμέρους ερωτημάτων του δεύτερου ερωτήματος αρμόζουν οι πιο κάτω απαντήσεις

α. Όφειλε η εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Β.Ε.», να καταθέσει το μετοχολόγιο της στην επιτροπή του διαγωνισμού και το κατατεθέν από 9-2-02 «πιστοποιητικό ορκωτού ελεγκτή λογιστή» δεν είναι σύννομο. (αντίθ. μειοψ.)

β. Δεν όφειλε να καταθέσει άλλα πιστοποιητικά ποινικού μητρώου πέραν των κατατεθέντων για έκδοση «ενημερότητας πτυχίου». (ομόφωνα)

γ. Όφειλε να καταθέσει πιστοποιητικά ότι δεν έχει κινηθεί η εναντίον της διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εντολής εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης. (αντίθ. μειοψ.)

Γ. Επί του τρίτου ερωτήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Π.Δ. 609/85 « οι οικονομικές προσφορές (τιμολόγιο προσφοράς, προϋπολογισμός, έντυπο προσφοράς εκπτώσεων κ.λ.π.) υπογράφονται πάντοτε από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας ο οποίος μονογράφει τις προσφορές και κατά φύλλο ».

Ούτε από τη διάταξη αυτή ούτε από καμία άλλη διάταξη προκύπτει ότι για την ισχύ της οικονομικής προσφοράς πέραν της σφραγίδας με την επωνυμία της διαγωνιζόμενης εταιρείας και την υπογραφή της από το νόμιμο εκπρόσωπό της πρέπει να τεθεί και το ονοματεπώνυμο του. (Ούτω Σ.Τ.Ε, Επ. Αν. 15/05). **Σ.Α.Τ.Ε.**

Συνεπώς κατά την ομόφωνη γνώμη του τμήματος η προσήκουσα απάντηση επί του τρίτου ερωτήματος είναι αρνητική.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 10-5-2005

Ο Εισηγητής

Αθήνα,
Πρόεδρος του Α' Τμήματος
ΚΩΝΣΤΟΣ ΒΟΛΤΗΣ
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους